ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

അശ്വമേധഖണ്ഡഃ - ഷഡ്വിംശോഽധ്യായഃ

അശ്വാന്വേഷണേ യാദവസൈന്യസ്യ ഉപദ്വീപഗമനമ് -

ഗർഗ ഉവാച -
അഥ സർവേ യദുഗണാ ഗതേ ക്രതുപശൗ നൃപ ..
ശോകം ചക്രുഃ ക്വ ഗച്ഛാമഃ കരിഷ്യാമശ്ച കിം ഭുവി ..1..
ന തത്പ്രതിവിധിം സർവേഽനിരുദ്ധാദ്യാ വിദുസ്തതഃ ..
തദാ നാരദരൂപീ വൈ ഭഗവാനാഗമന്നൃപ ..2..
തമാഗതം മുനിം ദൃഷ്ട്വാഽനിരുദ്ധോ യാദവൈർവൃതഃ ..
പൂജയിത്വാസനേ സ്ഥാപ്യ പ്രീതഃ പ്രാഹ മുനീശ്വരമ് ..3..
അനിരുദ്ധ ഉവാച -
ഭഗവൻ യജ്ഞതുരഗോ ബല്വലേന ദുരത്മനാ ..
നീതഃ കുത്ര ഗതഃ സർവം വദ മേ വദതാം വര ..4..
ത്വം പര്യടന്നർക ഇവ ത്രിലോകീം ദിവ്യദർശനഃ ..
അന്തശ്ചരോ വായുരിവ ഹ്യാത്മസാക്ഷീ ച സർവവിത്
..
തസ്മാത്കഥയ സർവം മേ ശ്രുത്വാ സോഽപ്യാഹ
മാധവമ് ..5..
നാരദ ഉവാച -
രാജംസ്തവ തുരംഗോ വൈ ബല്വലേന നിവേശിതഃ
..6..

ഉപദ്വീപേ പാംചജന്യേ സിംധുമധ്യേ നൃപേശ്വര ..
മൃതേ മിത്രേ ച ശകുനൗ യാദവാനാം വധായ ച ..7..
സുതലാച്ച സമാഹൂയ ദൈത്യവൃന്ദാന്മഹാസുരഃ ..
രാജ്യം കരോതി തത്രാപി ശിവസ്യ വരദർപിതഃ ..8..
ഇതി ശ്രുത്വാനിരുദ്ധസ്തു വചഃ പ്രോവാച ശംകിതഃ ..
അനിരുദ്ധ ഉവാച -
തസ്മൈ ചന്ദ്രലലാമേന കിം ദത്തം പ്രവരം വരമ് ..9..
തന്മമാഖ്യാഹി ദേവർഷേ
കസ്മാത്സംതോഷിതോഽഭവത് ..
തതോ ബഭാഷേ സ മുനിഃ ശൃണു രാജൻ വചോ മമ
..10..
കൈലാസേ ചൈകദാ ദൈത്യോ ഹ്യേകപാദേന
സംസ്ഥിതഃ ..
വർഷദ്വാദശപര്യംതം തപശ്ചക്രേ സുദാരുണമ് ..11..
തതശ്ച തോഷിതോ ദേവോ വരം ബ്രൂഹീത്യുവാച ഹ ..
തച്ഛ്രുത്വാ സ ഉവാചാഥ സദാശിവ നമോഽസ്തു തേ
..12..
മഹാമൃധേ ച മാം ദേവ പാലയസ്വ കൃപാനിധേ ..
തഥാസ്തു ചോക്ത്വാ ദേവസ്തു തത്രൈവാംതർദധേ
നൃപ ..13..
സ ദൈത്യോ പാംചജന്യോ വൈ രാജ്യം ചക്രേ
ബലാത്തതഃ ..
സ്വതസ്തുഭ്യം ന തുരഗം വിനാ യുദ്ധേന ദാസ്യതി ..14..
അനിരുദ്ധസ്തു പ്രോവാച ഹത്വാ ദുഷ്ടം ച ബല്വലമ് ..
സസൈന്യം ച മുനിശ്രേഷ്ഠ മോചയിഷ്യേ തുരംഗമമ്
..15..
സ ശിവസ്യ വരേണാപി യദി യുദ്ധം കരിഷ്യതി ..
ന പാലയിഷ്യതി മൃധേ ശിവഃ കൃഷ്ണദ്വിഷം ഖലമ് ..16..
ഇത്യുക്ത്വാ ചാനിരുദ്ധോ വൈ പ്രയാണാർഥേ ജയായ

ച ..
യാദവേഭ്യശ്ച സർവേഭ്യഃ സഹസാൎഽജ്ഞാം ചകാര ഹ
..17..
തതോഽനുജ്ഞാപ്യ ദേവർഷിഃ യുദ്ധകൗതുകസംയുതഃ
..
യയൗ ചാകാശമാർഗേണ തത്ര സ്ഥാനം നൃപേശ്വര
..18..
തദൈവ യാദവാഃ സർവേ സജ്ജീഭൂതാ രുഷാന്വിതാഃ ..
സ്നാത്വാ കൃത്വാ ച ദാനാനി തീർഥരാജേ വിധാനതഃ
..19..
ഉപദ്വീപം യയൂ രാജൻ രഥിഭിശ്ച ഗജൈർഹയൈഃ ..
ദ്വിലക്ഷാ മാർഗകാരാശ്ച മാർഗം ചക്രുർദിനേ ദിനേ
..20..
ഭിംദിപാലൈശ്ച സർവത്ര സേനായാഃ പൂർവമേവ ഹി ..
സുഖേന യത്ര ഗച്ഛംതി ഗജവാജിതുരംഗമാഃ ..21..
പദാതയശ്ച രാജേംദ്ര മാർഗേ നിഷ്കണ്ടകേ ത്വരമ് ..
ഇത്ഥം തു യദുസേനായാഃ ശേഷോ ഭാരേണ പീഡിതഃ ..
ഇതി ഹോവാച മനസി കിം ബഭൂവ ധരാതലേ ..22..
അനിരുദ്ധോഽഗ്രതോ ഭൂത്വാലക്ഷിതഃ പ്രയയൗ നൃപ
..23..
ഹയരക്ഷാപദേശാദ്വൈ നാശയന്നിവ പാപിനഃ ..
യത്ര യത്ര ഗതോ രാജൻഹയസ്യാർഥേ ച
കാർഷ്ണിജഃ ..24..
തത്ര തത്രോപശൃണ്വാനഃ ശ്രീകൃഷ്ണസ്യ യശോഽഖിലമ്
..
ശ്ലാഘാം യേ വൈ കരിഷ്യംതി ഗോവിംദബലദേവയോഃ
..25..
ദദൗ തേഭ്യശ്ച രത്നാനി വസ്ത്രാണ്യാഭരണാനി ച ..
യത്കിംചിത്തസ്യ സൈന്യേഷു വസുമാത്രമനുത്തമമ്

..26..
തത്സർവമദദാത്പ്രീതഃ കൃഷ്ണഗാഥാഹൃതാശയഃ ..
ഇത്ഥം ശൃണ്വൻഹരേർഗാഥാം കാശീം പശ്യൻഗയാം തഥാ ..27..
കുർവന്ദാനാനി രാജേന്ദ്ര കാഷ്ഠാം പ്രാചീം ജഗാമ സഃ ..
ഇത്ഥം ഭയംകരീം സേനാം യാദവാനാം വിലോക്യ ച ..28..
ഗിരിവ്രജപുരാധീശഃ സഹദേവസ്തു ശംകിതഃ ..
ഭൂത്വാ കൃതാംജലിർനീത്വാ രത്നാനി വിവിധാനി ച ..29..
അനിരുദ്ധസ്യ പദയോഃ പപാത ഭയവിഹ്വലഃ ..
അനിരുദ്ധസ്തതസ്തസ്മൈ രത്നമാലാം ദദൗ മുദാ ..30..
രാജ്യേ കൃത്വാ ച തം ശീഘ്രം ശരണാഗതവത്സലഃ ..
സമന്വിതോ വൃഷ്ണിവരൈർജഗാമ കപിലാശ്രമമ് ..31..
സ്നാത്വാ ച തത്രൈവ യദുപ്രവീരോ
ഭാഗീരഥീസാഗരസംഗമേ ച ..
വിലോക്യ സിദ്ധം കപിലം മുനീന്ദ്രം
സസേനയാ സോഽപി നമശ്ചകാര ..32..
തത്രസ്ഥാനാദ്ദക്ഷിണസ്യാം സിംധുതീരേ ച തസ്യ വൈ ..
ബഭൂവുഃ ശിബിരാ രാജന്നുച്ചാഃ പ്രാസാദസന്നിഭാഃ ..33..
ശിബിരേഷ്വനിരുദ്ധാദ്യാ യാദവാസ്തത്ര സാനുഗാഃ ..
ചക്രുർനിവാസം രാജേന്ദ്ര ശൂരാഃ സർവേ ജയൈഷിണഃ ..34..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ഹയമേധഖണ്ഡേ തുരഗാർഥമുപദ്വീപഗമനം നാമ ഷഡ്വിശോഽധ്യായഃ ..26..

ഹരിഃ ഓം തത്സച്ഛ്രീകൃഷ്ണാർപണമസ്തു ..

GO TOP